

LT

LT

LT



EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2010.9.6
KOM(2010) 462 galutinis

2010/0242 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos aktyvaus senėjimo metų (2012)

(tekstas svarbus EEE)

SEK(2010) 1002

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Kaip pažymėta 2008 m. Komisijos antrojoje demografijos ataskaitoje „*Socialinių reikmių tenkinimas senėjančioje visuomenėje*“, šiuo metu Europos Sąjungos visuomenė senėja ypač sparčiai. Pagal naujausias 2008 m. paskelbtas Eurostato prognozes iki 2060 m. Europos Sąjungoje kiekvienam vyresniam kaip 65 metų asmeniui teks tik du darbingo amžiaus (15–64 m.) asmenys; šiandien vienam pagyvenusiam asmeniui tenka keturi darbingi. Numatoma, kad sparčiausiai šis santykis kis 2015–2035 m., kai kūdikių bumo kartos atstovai išeis į pensiją. Tokius pokyčius lemia mažas gimstamumas ir ilgėjanti vidutinė gyvenimo trukmė. Iš tikrųjų šiandien Europos gyventojai gyvena ilgiau ir sveikiau nei kada nors anksčiau. Nuo 1960 m. vidutinė gyvenimo trukmė pailgėjo aštuoneriais metais, o iš demografinių prognozių matyti, kad per ateinančius keturiasdešimt metų ji pailgės dar penkeriais metais. Tai istorinis pasiekimas, kurį verta pažymėti.

ES gyventojų piramidėje aiškiai matyti staigus gyventojų skaičiaus augimas iš karto po Antrojo pasaulinio karo – tada prasidėjo vadinamasis kūdikių bumas. Remiantis prognozėmis, pagal kurias atsižvelgiama į galimą imigracijos ir gimstamumo didėjimą, nuo 2012 m. Europoje darbingo amžiaus gyventojų pradės mažėti, o vyresnių kaip 60 metų žmonių ir toliau daugės maždaug dviem milijonais per metus¹.

Šie demografiniai pokyčiai – ne tik iššūkiai, bet ir galimybės. Senėjant visuomenei gali didėti spaudimas valstybių biudžetams ir pensijų sistemoms, be to, gali reikėti daugiau darbuotojų vyresnio amžiaus žmonėms skirtose socialinėse ir priežiūros tarnybose. Senyvas amžius vis dar neretai siejamas su ligomis ar priklausomybe nuo kitų, o vyresnio amžiaus žmonės gali jaustis nereikalingi darbo rinkoje, šeimoje ir bendruomenės gyvenime. Nuogaustaujama, kad pagyvenę žmonės gali tapti per sunkia našta jaunesniems darbingo amžiaus žmonėms, dėl to galėtų kilti įtampa tarp skirtingų kartų atstovų.

Tačiau laikantis tokio požiūrio pamirštama, kokią didelę naudą vyresnio amžiaus (ir ypač kūdikių bumo kartos) žmonės duoda šiandien ir gali duoti ateityje. Todėl sprendžiant demografines senėjimo problemas ir branginant kartų tarpusavio solidarumą, svarbiausia užtikrinti, kad kūdikių bumo karta kuo ilgiau liktų darbo rinkoje ir būtų sveika, aktyvi ir savarankiška.

Igyvendindamos užimtumo strategiją valstybės narės pradėjo keisti ankstyvo išėjimo į pensiją tendenciją – 27 Europos Sąjungos valstybių narių 55–64 metų amžiaus piliečių užimtumo lygis padidėjo nuo 36,9 proc. (2000 m.) iki 46 proc. (2009 m.). Skatinant vyresnio amžiaus darbuotojus likti darbo rinkoje, visų pirma reikia gerinti darbo sąlygas ir jas pritaikyti vyresnio amžiaus žmonėms, atsižvelgiant į jų sveikatos būklę ir poreikius, atnaujinti jų gebėjimus sudarant geresnes mokymosi visą gyvenimą galimybes, peržiūrėti mokesčių ir išmokų sistemas siekiant užtikrinti veiksmingas paskatas dirbti ilgiau.

Be to, aktyvus senėjimas yra veiksmingas būdas kovoti su pagyvenusių žmonių skurdu. 2008 m. 19 proc. vyresnių kaip 65 metų žmonių Europos Sąjungoje grėsė skurdas. Nemažai vyresnio amžiaus žmonių senatvę išgyvena atskirtyje. Suteikus geresnių užimtumo galimybių

¹ Antroji demografijos ataskaita „*Socialinių reikmių tenkinimas senėjančioje visuomenėje*“. SEC (2008) 2911
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=502&newsId=419&furtherNews=yes>.

vyresniems žmonėms, būtų galima pašalinti kai kurias šios amžiaus grupės skurdo priežastis, o vyresniems žmonėms aktyviai dalyvaujant savanoriškoje veikloje būtų galima sumažinti jų atskirtį. Pašalinus esamas kliūtis dirbti neapmokamą darbą ir sukūrus tinkamą sistemą, milžiniškas vyresnio amžiaus žmonių kaip savanorių ar globėjų potencialas visuomenėje galėtų būti išnaudojamas geriau.

Komisijos komunikate „2020 m. Europa – pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ nurodyti būdai, kaip išbristi iš krizės ir parengti ES ekonomiką ateinančiam dešimtmečiui. Integracinio augimo aplinkybėmis Komisija pabrėžia sveiko ir aktyvaus visuomenės senėjimo skatinimo svarbą, siekdama, be kita ko, padėti pasiekti aukštą užimtumo lygį, investuoti į gebėjimų ugdymą ir mažinti skurdą.

Per siūlomus Aktyvaus senėjimo metus turėtų būti skatinamos ir remiamos valstybių narių, jų regionų ir vietos valdžios, socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės pastangos skatinti aktyvų senėjimą ir imtis daugiau veiksmų kūdikių bumo kartos potencialui sutelkti.

Daugiausia jėgų tam turėtų būti skiriama 2011–2014 m. laikotarpiu, per kurį Europos Sąjunga daugelį programų ir politikos sričių skirs aktyvaus senėjimo problemai ir sukurs sistemą, pagal kurią bus galima skatinti ir viešinti naujas iniciatyvas ir partnerystę, kuriomis įvairiais lygiais (valstybių narių, regionų, vietos, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės) remiamas aktyvus senėjimas.

2011 m. visų lygių valdžios institucijos, socialiniai partneriai ir pilietinės visuomenės organizacijos turėtų būti skatinami įsipareigoti siekti konkrečių su aktyviu senėjimu susijusių tikslų; daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama Europos aktyvaus senėjimo metų veiklai. Tikslai turėtų būti išdėstyti svetainės „Europa“ tinklalapyje, kuris vėliau taptų Europos aktyvaus senėjimo metų tinklalapiu ir kurį taip pat būtų galima naudoti kaip stebėsenos ir vertinimo priemonę.

2012 m. daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama 2011 m. priimtiems įsipareigojimams įgyvendinti, plačiosios visuomenės informuotumui didinti, šioms iniciatyvoms viešinti per žiniasklaidą ir kitiems informacijos sklaidėjams įtraukti. Taip pat turėtų būti skelbiami pagal esamas biudžeto eilutes ir programas finansuojamų aktyvaus senėjimo projektų rezultatai.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS REZULTATAI IR NUMATOMAS POVEIKIS

2.1. Konsultacijos

Įsipareigojusi laikytis integracinio požiūrio formuodama ir įgyvendindama ES politiką ir siekdama gauti informacijos, kuri padėtų parengti šį pasiūlymą, padidinti skaidrumą ir paskatinti išankstinį koordinavimą, Komisija suinteresuotųjų šalių paprašė pateikti nuomonę apie aktyvų senėjimą ir integracinį solidarumą ir Europos metų veiklos organizavimą.

Pirmos konsultacijos buvo vykdomos internetinės apklausos būdu – valstybės narės, socialiniai partneriai, NVO ir kitos suinteresuotosios šalys ir specialistai turėjo galimybę išdėstyti savo nuomonę. Klausimynas du mėnesius buvo tinklalapyje „Jūsų balsas Europoje“, kuris yra Europos Komisijos vienas bendras prieigos prie įvairiausių informacijos taškas. Dauguma klausimyno klausimų buvo susiję su tokiomis temomis kaip: senėjimo grėsmės ir galimybės bei kartų solidarumas, rekomenduojamos politinės priemonės, konkretus ES

vaidmuo formuojant tinkamą politiką, Europos metų temos ir veikla ir suinteresuotųjų šalių dalyvavimas.

Atsakiusieji į klausimą iš esmės pritarė Europos aktyvaus senėjimo metams. Respondentai palankiai vertino informuotumo didinimo aspektą, nurodydami, kad pagrindinės temos turėtų būti susijusios su politikos ir viešosios politikos darbotvarkėmis. Be to, jų nuomone, taip būtų pripažįstami ir remiami šiais klausimais jau dirbantys žmonės, skatinama dalytis gerąja patirtimi, kuriami naujoviški metodai ir nauji esamų dalyvių sąveikos būdai. Respondentai taip pat pageidavo, kad pasibaigus Europos metams rezultatai, pavyzdžiui, sukurtos ilgalaikės iniciatyvos, darytų ilgalaikį poveikį. Įvairūs respondentai (pilietinės visuomenės organizacijos, valdžios institucijos, socialiniai partneriai ir kt.) išreiškė didelį norą dalyvauti Europos metų renginiuose, nurodydami veiklą, kurios jie planuoja imtis, kad prisidėtų prie šių metų rengimo, ir siūlydami papildomų projektų.

2.2. Numatomas poveikis

Priimti politinius sprendimus, susijusius su aktyviu senėjimu, dažniausiai tenka valstybėms narėms, kurios deda dar daugiau pastangų, kad sutelktų vyresnio amžiaus žmonių potencialą. Vis dėlto valstybių narių nacionalinių institucijų atsakymuose ypač pritariama minčiai veikti Sąjungos lygiu ir visų pirma pritariama Europos metams. Atsakymuose nurodoma, kad Europos Sąjunga galėtų remti valstybių narių pastangas, kurdama palankesnę aplinką, kurioje politikos formuotojai ir plačioji visuomenė būtų geriau informuoti, padėdama telkti visų lygių politikos formuotojus ir suinteresuotąsias šalis, skatindama tarpusavio mokymąsi visoje Europoje, stebėdama pažangą ir padėdama nustatyti bendrus tikslus ir uždavinius.

Atrodo, kad dabartinė ES masto veikla nėra tinkamai pritaikyta tam, ką būtina padaryti, t. y. 1) didinti plačiosios visuomenės, politikos formuotojų ir kitų suinteresuotųjų šalių informuotumą apie aktyvaus senėjimo svarbą ir būtinybę dėti daugiau pastangų, kad būtų sutelktas kūdikių bumo kartos potencialas; 2) skatinti informacijos ir patirties mainus tarp valstybių narių ir suinteresuotųjų šalių; 3) valstybėms narėms ir suinteresuotosioms šalims sudaryti galimybę formuoti politikos kryptis vykdant konkrečią veiklą ir įsipareigojant siekti konkrečių tikslų.

Bus reikalinga įvairiapusė visų visuomenės sluoksnių ir įvairių suinteresuotųjų šalių parama. Svarbiausias uždavinys – suinteresuotąsias šalis sutelkti taip, kad valstybių, regionų, vietos ir įmonių mastu visoje Europoje Sąjungoje būtų pradėta vykdyti reikšminga veikla. Užtikrinus didesnę politinį veiklumą ir aktyvaus senėjimo politikos viešumą, politikos formuotojai gali būti skatinami imtis didesnių užmojų iniciatyvų.

Komisija, ES lygmeniu koordinuodama Europos metų veiklą, turėtų užtikrinti, kad konkretūs Europos metų veiksmai derėtų su kitomis ES iniciatyvomis ir programomis.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 151 straipsnyje nurodyta, kad Sąjunga ir valstybės narės turėtų siekti „didinti užimtumą, skatinti kurti geresnes gyvenimo bei darbo sąlygas, kad palaikant jų gerėjimą būtų galima siekti jų suderinimo, deramos socialinės apsaugos, administracijos ir darbuotojų dialogo, žmogiškųjų išteklių plėtotės siekiant nuolatinio didelio užimtumo ir kovojant su socialine atskirtimi.“ Siekdama šių tikslų Sąjunga remia ir papildo valstybių narių veiklą, susijusią su darbo sąlygomis, iš darbo rinkos išstumtų asmenų integracija ir kova su socialine atskirtimi (SESV 153 straipsnio 1 dalis).

151 straipsnyje išvardytais tikslais grindžiamas Sprendimo dėl Europos aktyvaus senėjimo metų (2012), kuriuo siekiama skatinti ir remti valstybių narių, jų regionų ir vietos valdžios institucijų, socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės pastangas populiarinti aktyvų senėjimą, pasiūlymas.

Pagrindinis pasiūlymo tikslas atitinka 153 straipsnio 1 dalį, nes pasiūlymu siekiama didinti bendrą informuotumą, skatinti valstybių narių ir suinteresuotųjų šalių dialogą ir tarpusavio mokymąsi, kad būtų sudaromos geresnės galimybės ir darbo sąlygos vyresnio amžiaus žmonėms dalyvauti darbo rinkoje ir kovoti su socialine atskirtimi.

Pirmiausia ketinama skatinti aktyvų senėjimą užimtumo sferoje, teikiant daugiau dalyvavimo galimybių vyresnio amžiaus žmonėms, ir propaguoti aktyvų senėjimą visuomenėje, su socialine atskirtimi kovojant savanorišku darbu, sveiku senėjimu ir savarankiška gyvensena.

Todėl Sprendimo pasiūlymas teisiškai grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 153 straipsnio 2 dalimi.

Sprendimo pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje, kadangi valstybėms narėms reikia dalytis informacija ir visoje Europos Sąjungoje skleisti gerą patirtį, siūlomų Europos metų tikslų negalima deramai pasiekti valstybių narių lygiu, taigi dėl siūlomų veiksmų masto šių tikslų geriau siekti ES lygiu.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Papildomo finansavimo Europos metų veiklai nereikia. Dėl biudžeto eilutėmis ir Užimtumo generalinio direktorato programomis ir kitomis susijusiomis programomis grindžiamo metinių ar daugiamečių prioritetų nustatymo lankstumo finansinė marža yra pakankama Europos metų veiklai vykdyti panašiu mastu kaip ir ankstesnių Europos metų veiklą. Administracinių išteklių taip pat galima rasti esamuose administraciniuose biudžetuose.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS**dėl Europos aktyvaus senėjimo metų (2012)****(tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 153 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisės akto pasiūlymą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę³,

veikdami pagal įprastą teisėkūros procedūrą,

kadangi:

- (1) Pagal Sutarties 147 straipsnį Sąjunga siekti didelio užimtumo padeda skatindama valstybių narių bendradarbiavimą bei remdama, o prireikus ir papildydama, jų veiklą.
- (2) Pagal Sutarties 153 straipsnio 1 dalį Sąjunga remia ir papildo valstybių narių veiklą, susijusią su darbo sąlygomis, iš darbo rinkos išstumtų asmenų integracija ir kova su socialine atskirtimi.
- (3) Pagal Pagrindinių teisių chartijos 25 straipsnį Sąjunga pripažįsta ir gerbia pagyvenusių žmonių teisę gyventi oriai ir nepriklausomai bei dalyvauti visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime.
- (4) Keliuose Europos Vadovų Tarybos susitikimuose pripažinta būtinybė spręsti visuomenės senėjimo poveikio Europos socialiniams modeliams klausimą. Svarbiausias atsakas į šį spartų amžiaus struktūros pokytį yra skatinti aktyvų senėjimą ir taip užtikrinti, kad kūdikių bumo kartos, kuri iš esmės yra sveikesnė ir labiau išsilavinusi nei bet kuri kita ankstesnė karta, atstovai turėtų daugiau galimybių dirbti ir aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime.
- (5) Kadangi vyresnio amžiaus žmonių dalis Europoje didėja, skatinti sveiką senėjimą yra dar svarbiau nei anksčiau. Dėl sveiko senėjimo darbo rinkoje gali padaugėti vyresnio amžiaus žmonių, jie gali ilgiau būti aktyvūs visuomenėje, galima gerinti kiekvieno jų gyvenimo kokybę ir šalinti sveikatos ir socialinės rūpybos sistemų kliūtis.

2 OL C [...], [...], p. [...].

3 OL C [...], [...], p. [...].

- (6) Nuomonę apie ES kylančias demografines problemas ir galimybes jas spręsti Komisija išdėstė 2006 m. spalio 12 d. komunikate „Europos demografijos ateitis: iššūkių paversti galimybėmis“ ir 2009 m. balandžio 21 d. komunikate „Sprendžiant ES visuomenės senėjimo daromo poveikio klausimą“.
- (7) 2007 m. vasario 22 d. Taryba priėmė rezoliuciją „Demografinių pokyčių Europoje galimybės ir iššūkiai: vyresnio amžiaus žmonių įnašas į ekonominę ir socialinę vystymąsi“, kurioje pabrėžiamas poreikis didinti aktyvaus dalyvavimo galimybes vyresnio amžiaus žmonėms, naujas ekonomikos galimybes („sidabrinė ekonomika“), atsirandančias didėjant vyresnio amžiaus žmonių poreikiui gauti tam tikras prekes ir paslaugas, ir teigiamo vyresnio amžiaus žmonių įvaizdžio visuomenėje svarbą.
- (8) 2009 m. birželio 8 d. Taryba priėmė išvadas „Moterų ir vyrų lygios galimybės: aktyvus ir orus senėjimas“, kuriose pripažįstama, kad siekdami gyventi aktyvų gyvenimą ir senti oriai vyresnio amžiaus žmonės susiduria su rimtomis problemomis visoje Europos Sąjungoje, o valstybėms narėms ir Komisijai siūloma nemažai priemonių.
- (9) 2009 m. lapkričio 20 d. Taryba priėmė išvadas „Sveikas ir orus senėjimas“, kuriose Komisija, be kita ko, raginama „plėtoti sąmoningumo ugdymo veiklą siekiant skatinti veiklų senėjimą, įskaitant galimybę 2012 m. paskelbti Europos veiklaus senėjimo ir kartų solidarumo metais.“
- (10) Komunikate „2020 m. Europa – pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ Komisija pabrėžė, kad siekiant socialinės sanglaudos ir didesnio našumo Europos Sąjungai svarbu skatinti sveiką ir aktyvų visuomenės senėjimą. Komunikate siūloma pavyzdinė iniciatyva „Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė“, pagal kurią valstybės narės turėtų ypač skatinti aktyvaus senėjimo politiką, ir pavyzdinė iniciatyva „Europos kovos su skurdu planas“. Siekiant šių tikslų reikalingi visų lygių valdžios ir įvairių nevyriausybinų suinteresuotųjų šalių veiksmai; savo ruožtu jie gali būti remiami Sąjungos lygiu vykdant Europos metų veiklą, skirtą informuotumui didinti ir gerosios patirties mainams skatinti. Nacionaliniai koordinatoriai turėtų pasirūpinti, kad nacionaliniai veiksmai būtų koordinuojami ir derėtų su bendrais Europos metų tikslais. Be to, planuojama, kad dalyvaus ir kitos institucijos ir suinteresuotosios šalys.
- (11) 2010 m. birželio 7 d. Taryba priėmė išvadas dėl aktyvaus senėjimo, kuriose Komisija raginama „tęsti pasirengimą 2012-iesiems metams – Europos aktyvaus senėjimo metams, kuriais galima daug dėmesio skirti aktyvaus senėjimo ir šio reiškinio indėlio siekiant kartų solidarumo privalumams ir skelbti daug žadančias iniciatyvas, kuriomis būtų visais lygiais remiamas aktyvus senėjimas“.
- (12) 2010 m. balandžio 27 d. Tarybos sprendimo dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių, kurio 7 ir 8 gairėmis valstybės narės raginamos skatinti aktyvų senėjimą politinėmis priemonėmis didinant darbo jėgos dalyvavimą, pasiūlyme Komisija pasiūlė didinti vyresnio amžiaus žmonių užimtumo lygį diegiant darbo organizavimo naujoves ir gerinti vyresnio amžiaus žmonių įdarbinimo galimybes tobulinant jų gebėjimus ir juos įtraukiant į mokymosi visą gyvenimą veiklą. 10 gaire pabrėžiamas poreikis tobulinti socialinės apsaugos sistemas, mokymosi visą gyvenimą ir aktyvios įtraukties politiką, kad įvairiais gyvenimo etapais žmonėms būtų sudaromos galimybės ir užtikrinama jų apsauga nuo socialinės atskirties pavojaus.
- (13) Komunikate „Europos skaitmeninė darbotvarkė“ – 2010 m. gegužės 19 d. priimtoje strategijos „Europa 2020“ pirmoje pavyzdinėje iniciatyvoje – Komisija pabrėžė informacinių ir ryšių

technologijų (IRT) svarbą oriam senėjimui, visų pirma siūlydama geriau vykdyti bendrą programą „Kasdienį gyvenimą palengvinanti aplinka“. Europos skaitmeninėje darbotvarkėje taip pat rekomenduojama imtis koordinuotų veiksmų visų Europos gyventojų, įskaitant itin gausią vyresnio amžiaus žmonių grupę (15 mln. arba maždaug 30 proc. visų gyventojų), kurie niekada nėra naudojęsi internetu, skaitmeniniam raštingumui didinti.

- (14) Komisija įgyvendina Europos veiksmų planą dėl negalios, kuriame atsižvelgiant į negalios ir senėjimo sąsają numatyti atitinkami vyresnio amžiaus žmonėms skirti veiksmai. Visų pirma tai turėtų būti veiksmai, susiję su prieinamumu taikant principą „tinkamas visiems“. Be to, ES ir visos valstybės narės pasirašė JT Konvenciją dėl žmonių su negalia teisių, kurioje išdėstytos atitinkamos nuostatos dėl vyresnio amžiaus žmonių.
- (15) Aktyviam senėjimui skirtos kelios Sąjungos iniciatyvos, kaip antai Europos socialinis fondas, Europos regioninės plėtros fondas, programa PROGRESS, Mokymosi visą gyvenimą programa, Visuomenės sveikatos programa, konkrečios Septintosios bendrosios mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programos informacinių ir ryšių technologijų bei socialinių ir ekonomikos mokslų ir humanitarinių mokslų programos, Senėjimo informacinėje visuomenėje veiksmų planas, bendra mokslinių tyrimų ir naujovių programa „Kasdienį gyvenimą palengvinanti aplinka“, Konkurencingumo ir naujovių programa ir bandomieji vyresnio amžiaus žmonėms skirtų IRT diegimo projektai ir Mobilumo mieste veiksmų planas. Europos metų veiklai skirtas bendras Sąjungos finansavimas atitiks prioritetus ir taisykles, metiniu arba daugiamečiu pagrindu taikomas esamoms užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių sričių programoms ir atskiroms biudžeto eilutėms. Jei reikia, Europos metų veikla gali būti remiama pagal kitų sričių, pavyzdžiui, švietimo ir kultūros, sveikatos, mokslinių tyrimų, informacinės visuomenės, regioninės politikos ir transporto politikos, programas ir politiką.
- (16) Valstybės narės negali deramai pasiekti siūlomų Europos aktyvaus senėjimo metų tikslų, nes tam reikalingi tarptautiniai informacijos mainai ir gerosios patirties sklaida visoje Sąjungoje, todėl, atsižvelgiant į siūlomų veiksmų mastą, šių tikslų geriau siekti Sąjungos lygiu. Pagal Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiame sprendime nenumatyta nieko, kas nėra būtina siekiant tų tikslų.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis
Tema

2012 m. skelbiami Europos aktyvaus senėjimo metais (toliau – Europos metais).

2 straipsnis
Tikslai

Bendras Europos metų tikslas – skatinti ir remti valstybių narių, jų regioninės ir vietos valdžios, socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės pastangas skatinti aktyvų senėjimą ir aktyviau telkti žmonių, kuriems netrukus sukaks 60 metų, ir vyresnių žmonių, kurių grupė sparčiai auga, potencialą, taip saugant kartų solidarumą. Aktyvus senėjimas reiškia, kad sudaromos geresnės galimybės ir darbo sąlygos vyresnio amžiaus žmonėms reikštis darbo rinkoje, skatinant aktyvų dalyvavimą visuomenės gyvenime kovojama su socialine atskirtimi ir skatinamas sveikas senėjimas. Atsižvelgiant į tai tikslai yra:

- (1) didinti bendrą informuotumą apie aktyvaus senėjimo vertę, siekiant atkreipti dėmesį į naudą, kurią vyresnio amžiaus žmonės gali duoti visuomenei ir ekonomikai, propaguoti aktyvų senėjimą ir dėti daugiau pastangų vyresnio amžiaus žmonių potencialui telkti;
- (2) skatinti diskusijas ir plėtoti valstybių narių ir visų lygių suinteresuotųjų šalių abipusį mokymąsi, siekiant propaguoti aktyvaus senėjimo politiką, nustatyti ir skleisti gerą patirtį ir skatinti bendradarbiavimą ir įvairaus pobūdžio sąveiką;
- (3) sudaryti pagrindą įsipareigojimams ir konkretiems veiksams, kad valstybės narės ir visų lygių suinteresuotosios šalys galėtų plėtoti politiką vykdydamos konkrečią veiklą ir įsipareigoti siekti konkrečių su aktyviu senėjimu susijusių tikslų.

3 straipsnis *Priemonių turinys*

1. Priemonės, kurių bus imamasi siekiant 2 straipsnyje išdėstytų tikslų, apima toliau nurodytą Sąjungos, nacionalinio, regiono ar vietos lygio veiklą:
 - konferencijos, renginiai ir iniciatyvos, kuriomis siekiama skatinti diskusijas, didinti informuotumą ir skatinti aktyviau prisiimti konkrečius įsipareigojimus;
 - informacinės, skatinimo ir švietimo kampanijos;
 - informacijos ir patirties mainai;
 - Sąjungos ar valstybės masto moksliniai tyrimai, apklausos ir rezultatų sklaida.
2. Komisija arba valstybės narės gali nustatyti kitą veiklą, kuri būtų naudinga siekiant Europos metų tikslų, ir leisti naudoti Europos metų pavadinimą propaguojant šią veiklą tiek, kiek tai naudinga siekiant 2 straipsnyje išdėstytų tikslų.
3. Vykdydamos Europos metų veiklą Komisija ir valstybės narės atsižvelgia į lyčių aspektą.

4 straipsnis *Veiklos koordinavimas su valstybėmis narėmis*

Kiekviena valstybė narė skiria nacionalinį koordinatorių, atsakingą už šalies dalyvavimo Europos metų veikloje organizavimą. Nacionalinis koordinatorius taip pat turėtų užtikrinti deramą nacionalinės veiklos koordinavimą.

5 straipsnis *Koordinavimas Sąjungos lygiu*

Komisija rengia nacionalinių koordinatorių susitikimus Sąjungos lygio koordinavimo ir informacijos mainų, įskaitant informaciją apie prisiimtus įsipareigojimus ir jų įgyvendinimą valstybėse narėse, tikslais.

Sjungos lygio koordinavimas taip pat turi būti esamų politikos komitetų ir patariamųjų grupių darbo klausimas.

Be to, siekdama padėti vykdyti Europos metų veiklą Komisija rengia Europos organizacijų arba aktyvaus senėjimo srityje veikiančių organizacijų atstovų susitikimus.

Veikloje taip pat dalyvaus Europos Parlamentas, valstybės narės, Europos ekonominių ir socialinių reikalų komitetas bei Regionų komitetas.

6 straipsnis
Suderinamumas ir papildomumas

Komisija kartu su valstybėmis narėmis užtikrina šiame sprendime numatytų priemonių derėjimą su kitomis Sąjungos, nacionalinėmis ir regioninėmis programomis bei iniciatyvomis, kuriomis padedama siekti Europos metų tikslų.

7 straipsnis
Vertinimas

Komisija iki 2014 m. birželio 30 d. pateikia ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Europos regionų komitetui dėl šiame sprendime numatytų iniciatyvų įgyvendinimo, rezultatų ir bendro vertinimo.

8 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

9 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta ...

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas